

רָאָה עִמָּהֶם בְּאוֹתוֹ הַחֶלֶק.
אִף כֵּן, וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת
בְּנֵימִין אָחִיו בֶּן אָמוֹ. מִה כְּתוּב
אֲחֵרָיו? וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי נִכְמְרוּ
רַחֲמָיו אֶל אָחִיו וַיִּבְקֶשׁ לִבְכוֹת
וַיֵּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְכֶּה שָׁמָּה.

רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה כב)
מִשָּׂא גִיא חֲדָיוֹן מַה לָּךְ אֶפּוֹא כִּי
עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת. בֵּא רְאָה, הֲרִי
פְּרֻשָׁה, בְּזִמְנֵי שְׁנֹחֲרֵב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְהָיוּ שׁוֹרְפִים אוֹתוֹ
כְּאֵשׁ, עֲלוּ כָּל אוֹתָם הַכְּהֻנִּים עַל
כְּתָלֵי [גגות] הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל
הַמַּפְתָּחוֹת בִּידֵיהֶם, וְאָמְרוּ: עַד
כָּאֵן הָיִינוּ גּוֹזְרִים שְׁלָךְ. מִכָּאֵן
וְאֵילָךְ טַל אֶת שְׁלָךְ.

אָבֵר בֵּא רְאָה, גִּיא חֲדָיוֹן - זוֹ
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיָּתָה בַּמִּקְדָּשׁ, וְכָל
בְּנֵי הָעוֹלָם מִמֶּנָּה הָיוּ יוֹנְקִים
וַיִּנְקַת הַנְּבוּאָה. שָׂאָךְ עַל גֵּב שְׂפָל
הַנְּבִיאִים הָיוּ מִתְנַבְּאִים מִמָּקוֹם
אֲחֵר - מִתּוֹכָהּ הָיוּ יוֹנְקִים אֶת
נְבוּאָתָם, וְעַל כֵּן הִיא נִקְרָאת גִּיא
חֲדָיוֹן. חֲדָיוֹן, הַגָּה פְּרֻשָׁה שֶׁהוּא
הַמְרָאָה שֶׁל כָּל הַגְּוֹנִים
הָעֲלִיוֹנִים.

מַה לָּךְ אֶפּוֹא כִּי עֲלִית כְּלָךְ
לַגְּגוֹת, שֶׁהָרִי כְּשֶׁנִּחְרַב הַמִּקְדָּשׁ,
הַשְּׂכִינָה בָּאָה וְעֲלָתָה לְכָל אוֹתָם
הַמִּקְוֹמוֹת שֶׁהָיָה בָּהֶם מְדוּרָה
בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהָיָתָה בּוֹכָה עַל בֵּית
מְדוּרָה, וְעַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִלְכוּ
לַגְּלוּת, וְעַל כָּל אוֹתָם הַחֲסִידִים
וְהַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ שָׁם וְנֶאֱבְדוּ.
וּמִנֵּיִן לָנוּ? שְׂכָתוֹב (ירמיה לא) כֹּה
אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי
בְּכִי תִמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל
בְּנֵיהָ, וְהָרִי נִתְבָּאָר. וְאִזּוֹ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹאֵל אֶת הַשְּׂכִינָה
וְאֹמֵר לָהּ: מַה לָּךְ אֶפּוֹא כִּי
עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת.

מַה זֶה כְּלָךְ, שֶׁהָרִי כִּי עֲלִית זֶה
מִסְפִּיק. מַה זֶה כְּלָךְ? לְהַכְלִיל
עִמָּה כָּל הַצְּבָאוֹת וְהַמְרַכְּבוֹת

וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתָּם אֶת בְּנֵימִין. לִיָּה חֲמָא עֲמַהוֹן,
וַיּוֹסֵף דִּהְוָה אַחוּיָה לָא חֲמָא עֲמַהוֹן בְּהֵוָה
חֲוֹלָקָא.

אוֹף הָכָא, וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת בְּנֵימִין אָחִיו
בֶּן אָמוֹ. מִה כְּתִיב בְּתַרְיָה. וַיִּמְהַר יוֹסֵף
כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל אָחִיו וַיִּבְקֶשׁ לִבְכוֹת
וַיֵּבֵא הַחֲדָרָה וַיִּבְכֶּה שָׁמָּה.

רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה כב) מִשָּׂא גִיא
חֲדָיוֹן מַה לָּךְ אֵיפֹה כִּי עֲלִית כְּלָךְ
לַגְּגוֹת. תָּא חֲזִי, הָא אוֹקְמוּהָ בְּזִמְנָא
דְּאַתְחָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא, וְהָוּ מוֹקְדִין לִיָּה
בְּנוֹרָא, סְלִיקוּ כָּל אֵינּוֹן פְּהֵגִי (דף רג ע"א) עַל
פּוֹתְלֵיהוֹן (כ"א גגות) דְּמִקְדָּשָׁא, וְכָל מַפְתָּחִין
בִּידֵיהוֹן, וְאָמְרוּ. עַד הָכָא הוֹינָא גּוֹזְרִין
דִּילָךְ, מִכָּאֵן וְאֵילָךְ טוֹל דִּילָךְ.

אָבֵר תָּא חֲזִי, גִּיא חֲדָיוֹן, דָּא שְׂכִינְתָּא דְהוֹת
בַּמִּקְדָּשָׁא. וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא, מִינָה הָווּ
יִנְקִין וַיִּנְקוּ דְנְבוּאָה. דָּאָךְ עַל גֵּב דְּכָל נְבִיאִין,
קָא הָווּ מִתְנַבְּאִין מֵאַתְרַּא אַחְרָא, מַגְּוּוּהָ הָווּ
יִנְקִין נְבוּאָתְהוֹן. וְעַל דָּא אַתְקֵרִי אִיהִי גִיא
חֲדָיוֹן. חֲדָיוֹן, הָא אוֹקְמוּהָ, דָּאִיהוּ חִיזוּ דְכָל
גּוֹוִינִין עֲלָאִין.

מַה לָּךְ אֶפּוֹא כִּי עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת, דִּהָא כֹּד
אַתְחָרֵב מִקְדָּשָׁא, שְׂכִינְתָּא אַתְתָּא,
וְסְלִיקַת בְּכָל אֵינּוֹן אַתְרִין, דִּהְוָה מְדוּרָה בְּהוּ
בְּקַדְמִיתָא. וְהוֹת בְּכַת עַל בֵּית מְדוּרָה, וְעַל
יִשְׂרָאֵל דָּאֲזָלוּ בְּגְלוּתָא, וְעַל כָּל אֵינּוֹן צְדִיקִי
וְחֲסִידֵי דְהוּוּ תַּמָּן וְאַתְאַבִּידוּ. וּמִנְלָן, דְּכְתִיב,
(ירמיה לא) כֹּה אָמַר יי קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי
תִמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ, וְהָא אַתְמָר.
וְכַדִּין קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂאִיל לָהּ לְשְׂכִינְתָּא,
וְאָמַר לָהּ. מַה לָּךְ אֶפּוֹא כִּי עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת.
מַהוּ כְּלָךְ, דִּהָא כִּי עֲלִית סְגִיא, מַהוּ כְּלָךְ.

לְאֶכְלָא בְהֵדָה כָּל חֵילִין וְכָל רְתִיכִין אַחֲרָנִין,
דְּכִלְהוּ בְּכו עֲמָה עַל חֲרַפְן בִּי מִקְדָּשָׁא.

וּבְגִין כָּךְ, מַה לָּךְ אֲפּוּא. אָמְרָה קַמִּיה, וְכִי
בְּנֵי בְּגֻלוֹתָא, וּמִקְדָּשָׁא אֲתוּקְדָא, וְאַנָּא
מַה לִּי הָכָא. שְׂרִיאַת וְאַמְרַת, (ישעיה כב) תְּשׁוּאוֹת
מְלָאָה עִיר הוֹמְיָה קְרִיָה עֲלִיזָה חֲלָלִיךָ לֹא
חֲלָלִי חֶרֶב וְלֹא מְתִי מְלַחְמָה עַל כֵּן אָמְרַתִּי
שְׁעוּ מִנִּי אָמְרָר בְּכִי וְגו'. וְהָא אוּקִימְנָא,
דְּקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, (ירמיה לא) כֹּה אָמַר
יְי מְנַעֵי קוּלְךָ מִכִּי וְגו'.

וְתָא חֲזִי, מִיּוֹמָא דְאַתְחַרִּיב בִּי מִקְדָּשָׁא, לֹא
הָוָה יוֹמָא דְלֹא אֲשַׁתְּפַח בִּיה לְוֹטִין.
בְּגִין דְּכַד בִּי מִקְדָּשָׁא הָוָה קִיָּים, הוּוּ יִשְׂרָאֵל
פְּלַחִין פּוֹלְחָנִין וְקַרְבִּין עֲלִוּוֹן וְקַרְבָּנִין,
וּשְׂכִינְתָא שְׂרִיא בְּבִי מִקְדָּשָׁא עֲלִיָּהּ, כְּאֲמָא
דְּרַבִּיעָא עַל בְּנִיָּא. וְהוּוּ כָּל אֲנַפִּין נְהִירִין, עַד
דְּאֲשַׁתְּפַחוּ בְּרַכָּאן לְעִילָא וְתַתָּא. וְלֹא הָוָה
יוֹמָא, דְּלֹא אֲשַׁתְּפַח בִּיה בְּרַכָּאן וְחֲדָוּן. וְהוּוּ
יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן לְרַחֲצוֹן בְּאַרְעָא, וְכָל עֲלִמָא
הָוָה אֲתַזֵּן בְּגִינֵיהּ.

הַשְׁתָּא דְאַתְחַרִּיב בִּי מִקְדָּשָׁא, וּשְׂכִינְתָא
עֲמָהוֹן בְּגֻלוֹתָא, לִית לָךְ יוֹמָא דְלֹא
אֲשַׁתְּפַח בִּיה לְוֹטִין, וְעֲלִמָא אֲתַלְטִיא.
וְחֲדָוּן לֹא אֲשַׁתְּפַחוּ לְעִילָא וְתַתָּא.

וְזַמִּין קְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַקְמָא לָה לְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל מִעַפְרָא, כְּמָה דְאַתְמַר.

וּלְמַחְדֵי עֲלִמָא כִּכְלָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה
נב) וְהִבִּיאוֹתִים אֶל הַר קְדָּשִׁי וּשְׂמַחְתִּים בְּבֵית
תְּפִלְתִי וְגו'. וְכַתִּיב, (ירמיה לא) בְּכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוּבִילִים. כְּמָה דְבִקְדָּמִיתָא,
דְּכַתִּיב, (איכה א) כֹּה תִבְכֶּה בְּלִילָה וְדַמְעָתָה עַל
לְחִיָּה. הָכִי נְמִי לְבַתָּר, בְּכִי יִתְהַדְרוּן.
דְּכַתִּיב, בְּכִי יָבֹאוּ וְגו' :

הָאֲחֵרִים שְׁכֻלְם כְּכו עֲמָה עַל
חֲרַפְן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

וּמִשׁוּם כָּךְ מַה לָּךְ אֲפּוּא. אָמְרָה
לְפָנֵינוּ: וְכִי בְּנֵי בְּגֻלוֹת, וְהַמִּקְדָּשׁ
נִשְׂרַף, וְאַנִּי מַה לִּי כָּאן?
הַתְּחִילָה וְאַמְרַת, (ישעיה כב)
תְּשׁוּאוֹת מְלָאָה עִיר הוֹמְיָה קְרִיָה
עֲלִיזָה חֲלָלִיךָ לֹא חֲלָלִי חֶרֶב וְלֹא
מְתִי מְלַחְמָה. עַל כֵּן אָמְרַתִּי שְׁעוּ
מִנִּי אָמְרָר בְּכִי וְגו'. וְהָוָה
בְּאַרְנֹו, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר
לָהּ (ירמיה שם) כֹּה אָמַר ה' מְנַעֵי
קוּלְךָ מִכִּי וְגו'.

וְכֹא וּרְאָה, מִיּוֹם שְׁנַחֲרִב בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ, לֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא
נִמְצְאוּ בוֹ קְלָלוֹת, מִשׁוּם
שֶׁכַּאֲשֶׁר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּים,
הָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוֹדוֹת
וּמִקְרִיבִים עוֹלוֹת וְקַרְבָּנוֹת,
וְהַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ
עֲלֵיהֶם כְּמוֹ אִם שְׂרוּבְצָת עַל
כְּנִיָּה, וְהָיוּ כָּל הַפְּנִים מְאִירוֹת,
עַד שֶׁנִּמְצְאוּ בְּרָכוֹת לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, וְלֹא הָיָה יוֹם שֶׁלֹּא
נִמְצְאוּ בוֹ בְּרָכוֹת וּשְׂמֵחוֹת, וְהָיוּ
יִשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים לְכֻטַּח בְּאַרְץ,
וְכָל הָעוֹלָם הָיָה נֹזֵן בְּגֻלָּם.

עַכְשָׁיו שְׁנַחֲרִב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
וְהַשְׂכִּינָה עֲמָהָם בְּגֻלוֹת, אֵין לָךְ
יוֹם שֶׁלֹּא נִמְצְאִים בוֹ קְלָלוֹת,
וְהָעוֹלָם מְקַלָּל, וְאֵין נִמְצְאוֹת
שְׂמֵחוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַקִּים
אֶת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶפֶר כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאָר, וּלְשַׂמַּח אֶת הָעוֹלָם
כֻּלָּו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נב)
וְהִבִּיאוֹתִים אֶל הַר קְדָּשִׁי
וּשְׂמַחְתִּים בְּבֵית תְּפִלְתִי וְגו',
וְכַתּוּב (ירמיה לא) בְּכִי יָבֹאוּ
וּבְתַחֲנוּנִים אוּבִילִים. כְּמוֹ
שֶׁבִּהַתְּחִלָּה, שֶׁכַּתּוּב (איכה א) כְּכוֹ
תִבְכֶּה בְּלִילָה וְדַמְעָתָה עַל לְחִיָּה,
כָּךְ גַּם כֵּן לְאַחַר כָּךְ בְּכִי יִתְהַדְרוּ,
שֶׁכַּתּוּב בְּכִי יָבֹאוּ וְגו'.